

ENERGIE
COÖPERATIE
UDENHOUT

3 Reflectie projecten verenigingsjaar 2019 - 2020

3a. Energie- en duurzaamheidsprojecten in Udenhout

- Aan de slag met je huis (Achthoeven) *een lokaal project (zie ook www.aandeslagmetjehuis.nl)*

ADSMJH is een gemeentelijke verzamelnaam van allerlei projecten die zich richten op het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad. Ook kan er op de website subsidie aangevraagd worden. Voorbeelden van ADSMJH in Udenhout:

 - Samen met Contact 50 heeft EC Udenhout in de wijk Achthoeven een woonwensen-enquête gehouden. Ruim 200 woningeigenaren zijn bevroegd op hun gevoel van veiligheid, duurzaamheid, comfort, levensloopbestendigheid van hun woning en hun omgeving. De resultaten vormden mede de aanleiding en vervolgens het startsein voor Rhedcoop.
 - EC Udenhout en de gemeente Tilburg werken samen aan het verzorgen van energieadviezen. De campagne is in oktober 2020 gestart en heeft als doel om woningeigenaren een routekaart aan te reiken op basis waarvan hun woning energiezuiniger en comfortabeler wordt. Daarbij kan de eigenaar na het advies ondersteund worden bij het aanvragen van offertes en begeleiding tijdens de uitvoering.

Het is zaak ook om de acties van de gemeente en die van lokale initiatieven zoals EC Udenhout goed op elkaar te laten aansluiten. Onder het kopje Smile wordt daar nog iets over verteld hoe we dat in Udenhout organiseren.
- Smile- een regionaal project

Met het project SMILE (Sociaal Maatschappelijke Innovatie Labs Energieneutrale woningvoorraad) wil de gemeente Tilburg met 5 verschillende wijken (in regionaal verband van Hart van Brabant) toewerken naar aanpakken en proposities richting transitie CO2-neutraal, waaronder ook aardgasvrij. De wijk De Kuil in Udenhout is voor dit project als voorbeeld wijk geselecteerd. Samen met de bewoners zetten we een aanpak die leidt tot een wijk die op termijn CO2-neutraal en aardgasvrij kan zijn. Er is een werkgroep in de maak van bewoners die zich op dit thema willen gaan inzetten voor de wijk. Een van de andere resultaten van het project is de afspraken die we maken met een brede vertegenwoordiging van Udenhoutse organisaties en de gemeente Tilburg en ook vastleggen in een overeenkomst. Samen maken we het programma Udenhout CO2 neutraal. De gemeente Tilburg, de dorpsraad, de winkeliersvereniging, Vitaal Kreitenmolen, Contact 50, Tiwos, huurderbelangenvereniging en EC Udenhout zijn de primaire samenwerkende partijen, de green deal staat open voor andere partijen om aan te sluiten. Zo werken we samen aan hetzelfde op hetzelfde moment en met hetzelfde doel. In november 2020 wordt het project afgerond. We verwachten dat het een vervolg gaat krijgen.
- *Rhedcoop - een Interreg project*

In 2018 is EC Udenhout door Avans Hogeschool benaderd om deel te nemen aan een Europees project. Samen met de gemeente Tilburg hebben we voor Udenhout een projectplan geschreven. Het doel van het driejarige project Rhedcoop is drieledig:

- Een snelle verbetering van de energieprestaties van woningen om de klimaatdoelstellingen in 2050 halen.
 - Het doorbreken van de taaiheid van de materie van verduurzamen: het is technisch complex, vereist een stevige investering.
 - Het ontzorgen van woningeigenaren op maat speelt een sleutelrol
- De vorm van de ontzorging wordt een maatschappelijke Energy Service Company. De exacte invulling van de ontzorging wordt in afstemming met woningeigenaren in Achthoeven getest en geconcretiseerd. Daarbij hebben we de afgelopen maanden onderzocht wat verschillende vormen van ontzorgen zijn, ervaringen elders in den lande opgehaald en geluisterd naar de behoeften van woningeigenaren. Als belangrijk uitgangspunt geldt dat iedere huiseigenaar moet mee kunnen doen met de energietransitie. Na het zorgvuldige onderzoek gaan we weer de wijk. De bevindingen gaan we testen bij 10 woningeigenaren. De werving start op korte termijn. Na deze pilot volgt de stap naar opschaling - heel Udenhout en de rest van Tilburg moet ondersteund kunnen worden. Eind 2021 moet het project en daarmee de ESCo klaar zijn.

3b. Energieadvies

De gemeente Tilburg heeft in 2019 via de RRE 1 regeling een subsidie toegezegd gekregen om 1050 energieadviezen voor woningen in de gemeente financieel te ondersteunen. Daardoor worden de adviezen voor woningeigenaren beter toegankelijk en wordt de uitvoering van energiebesparende maatregelen versneld en de aandacht voor energiezuinig en duurzaam omgaan met de omgeving bevorderd.

De gemeente heeft samen met de 5 Energie coöperaties uit de gemeente een plan opgesteld dat moet zorgen voor een eenduidige aanpak van de adviezen en het doel is dat de adviezen binnen de gestelde termijn (vóór 01-04-2021) worden uitgebracht. De gemeente heeft daarvoor een projectleider en een projectbureau aangeworven, die in nauwe samenwerking met de Energie Coöperaties, de uitvoering zullen managen en (laten) uitvoeren. De rol van de Coöperaties zal vooral liggen op het terrein van communicatie met de bewoners en sturende rol naar de uitvoeringsorganisatie.

Op korte termijn zullen de eerste communicatie initiatieven worden genomen om bewoners te informeren.

3c. Collectief Zonnedak De Zonnevisser

Sinds november 2019 is in Udenhout een collectief zonnedak operationeel met 470 zonnepanelen. In totaal 39 leden uit Udenhout en Berkel Enschtot participeren in coöperatie De Zonnevisser. Het is een zogeheten postcoderoosproject. Deze fiscale constructie is door de overheid mogelijk gemaakt voor bewoners van woningen die zelf geen zonnepanelen op eigen dak kunnen of willen plaatsen. De panelen worden bij een postcoderoosproject geplaatst in de buurt van waar je woont (in het postcoderoos gebied). De opbrengst van de collectieve zonnepanelen vloeit terug naar de leden naar rato van hun deelname.

Op 1 november 2020 hebben we precies een jaar elektriciteit geproduceerd. De productiecijfers voor dit eerste jaar zien er goed uit. Op 15 oktober 2020 heeft de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering van De Zonnevisser plaatsgevonden.

De Zonnevisser is een gezamenlijk initiatief van de Energiecoöperaties van Udenhout en Berkel Enschtot. Het met succes ontwikkelen en realiseren smaakt naar meer. ECU en BEC zijn momenteel bezig met het opzetten van een tweede collectief zonneproject in Udenhout.

3d Zoektocht naar volgend dak voor zonnepanelen

Na een succesvolle uitvoering en opstart van het project bij Vissers Recycling, hebben we helaas het tweede project bij Vissers moeten stilleggen, omdat de aansluiting op het (Enexis) - net en de kosten daarvan, een sluitende business case lastig maakt.

We hebben op dit moment oriënterend contact met een eigenaar van een pand op het industrieterrein in Udenhout en hebben daar wat verdere informatie nodig om te kunnen vaststellen of het project daar levensvatbaar is.

Verder hebben de vastgoed eigenaar en de exploitant van Plus aan het Tongerlo Plein zich bereid verklaart om gesprek te starten over het leggen van zonnepanelen op het gebouw van o.a. Plus. Dit bevindt zich ook nog in een voorbereidend stadium.

Via de Smile Wijkkrant is inmiddels ook contact gelegd met een bedrijf aan de Kuil, dat wil onderzoeken of het dak van zijn bedrijfsgebouw geschikt is voor het leggen van panelen. We hebben ook nog een toezegging van twee bedrijven in Berkel Enschoot, om te komen praten, maar dit is heeft nog niet plaatsgevonden.

Op het ogenblik zijn dat voldoende potentiële en geïnteresseerde dak-eigenaren, om met vertrouwen te kunnen zeggen dat we in de nabije toekomst weer een project kunnen starten.

3e. Burgerwindpark De Spinder U.A.

Elf energiecoöperaties uit de gemeente Tilburg en de regio Hart van Brabant hebben samen dit windproject gerealiseerd. Belangrijkste doel was om met zoveel mogelijk leden eigenaar te zijn van BWP De Spinder U.A. Het park is van en voor ons allemaal en is dus niet in eigendom van een energiemaatschappij.

Alle energiecoöperaties willen het draagvlak voor en acceptatie van duurzame energie vergroten. Het windmolenpark is op 15 april jl. door de bouwers aan Burgerwindpark overgedragen.

Wanneer je over de Midden-Brabantweg tussen Tilburg en Waalwijkrijdt, zie je boven de boomtoppen de vier windmolens draaien. Deze hebben inmiddels 1.500.000 Kwh geproduceerd. Er is een app beschikbaar waarop op elk moment precies wordt aangegeven hoeveel megawatt stroom er wordt opgewekt. Hoeveel elke molen oplevert en hoeveel huishoudens er die dag van stroom worden voorzien.

Download gratis de Spinderwind App via de [Appstore](#) of [Google Play](#)

De 11 coöperaties hebben bij de aanvang een ontwikkelingsbudget bijeengebracht, later heeft elke energiecoöperatie nog een highrisklenig verstrekt. Deze gelden zijn inmiddels aan de coöperaties terugbetaald.

Burgerwindpark De Spinder U.A. is voor 50% in handen van 691 spinderdeelhouders, allen lid van de energie coöperaties, die samen 1,5 miljoen Euro bijeen hebben gebracht om de molens te realiseren. De overige helft is in bezit van Energiefonds Brabant.

De bezitters van de spinderdelen ontvangen over hun investering een goed rendement en ondersteunen daarmee ook de lokale coöperaties om nog meer duurzame projecten te kunnen realiseren.

In de regeling voor de deelnemers is vastgelegd dat de uitkering van de verkochte stroom naar rato van het aantal aangeschafte spinderdelen zal geschieden aan begin van het volgende kalenderjaar. De eerste stroomproductie is echter pas in april gestart. Het bestuur van het BWP heeft besloten over het productiejaar 2020 in 2021 eerst uit te keren aan de spinderdeelhouders.

Het park is een Burgerwindpark, een aantal beheer en onderhoud taken zullen worden uitgevoerd door leden van de 11 coöperaties. Deze “molenaars” kunnen worden ingezet voor zowel beheer, technische-, als educatieve werkzaamheden. Geïnteresseerden kunnen zich bij hun eigen coöperatie aanmelden.

3f Project Autodelen

Het project startte in 2019 met contacten gehad met diverse leveranciers en de gemeente Tilburg i.v.m. het plaatsen van laadpalen. Dit jaar werden de eerste afspraken gemaakt voor een verder uitrol. Echter de Coronacrisis heeft alles grondig verstoort. Op basis van ervaringen bij BEC (Berkel-Enschot) blijkt de uitrol nog de nodige problemen te geven. Het blijkt lastig om genoeg mensen te vinden die een basisabonnement voor het autodeel project willen nemen. De basis moet voldoende abonnementhouders hebben (ca 10-13) zijn zodat het project de inzet van een elektrische deelauto rechtvaardigt.

Gezien de huidige corona situatie wordt voor het jaar 2020 geen verdere actie ondernomen.

ECU wil het project voor 2021 op een andere manier in de markt zetten. Door groepen bewoners te ondersteunen die gezamenlijk een deelauto willen. Als voorbeeld: een groep bewoners uit een straat. De deelauto zou in de plaats van een aantal tweede auto's kunnen komen. Dit reduceert de kosten voor de eigenaren van een tweede auto en geeft een verlichting in de parkeerdruk in de straat.

Het initiatief voor een dergelijk project moet vanuit de bewoners komen. Ecu wil graag ondersteunen in de opzet en uitrol.

3g. REKS (Regionale Energie en Klimaat Strategie) en de gevraagde intentieverklaring

De Regionale Energie en Klimaat Strategie

De gemeenten van de regio Hart van Brabant hebben op 24 maart 2020 het concept bod, dat is opgesteld nadat in het klimaatakkoord de te behalen doelen in de regio had, vastgesteld. Een team van deskundigen heeft op basis van die te behalen doelen een conceptplan opgesteld.

De inhoud daarvan kunt nalezen op de site van ECU.

In het plan wordt toegelicht dat de plannen voor grootschalige energie opwek zich niet beperkt tot de gemeenten van de regio maar op verschillende locaties in de regio.

Afhankelijk van de plaats waar de windmolens of zonneparken komen zullen er meerdere gemeenten in een project moeten samenwerken.

Omdat in het klimaatakkoord is aangegeven dat bij de uitvoering van projecten minstens 50% burgerparticipatie of lokaal eigendom wordt verwacht wordt er een beroep gedaan op de lokale energie coöperaties ofwel de LEC's.

Omdat de LEC dichtbij haar onmiddellijke omgeving acteert en een band met de bewoners heeft wordt er een beroep op de LEC's gedaan om mee te werken om die 50% burgerparticipatie mede te organiseren. Als ECU hebben wij samen met andere coöperaties een nieuwe coöperatie gevormd om Burgerwindpark de Spinder te realiseren.

De deelnemende coöperaties hebben voorlichtingsavonden gehouden en certificaten uitgegeven die het mogelijk maakte om de windmolens te financieren. De deelnemers zijn hiermee burgerparticipanten geworden en krijgen hiervoor jaarlijks een bedrag uitgekeerd.

Binnen de REKS Hart van Brabant zijn er 14 coöperaties actief en aan alle is gevraagd om mee te werken aan de realisatie van de projecten en het realiseren van de 50% burgerparticipatie.

Een aantal van de 14 coöperaties heeft al ervaring opgedaan om samen het Burgerwindpark te realiseren. Met de REKS is het niet één project maar meerdere en verspreid in de regio. Met de 14 LEC's waaronder ECU is een intentieverklaring opgesteld waarin wij aan de gemeenten voorleggen onder welke voorwaarden wij ons aan de uitvoering willen verbinden. Hierin staat o.a dat er een

uitvoeringsorganisatie moet komen waarin professionele kennis aanwezig is die ten dienste laat aan de LEC's.

Gevraagd aan ECU is of wij de Intentieverklaring willen ondertekenen die aan de gemeenten wordt aangeboden.

Als ECU bestuur hebben wij laten weten dat we die intentieverklaring willen onderschrijven maar dat we voor de verdere uitwerking terughoudend zijn en er eerst meer duidelijkheid moet komen over wat de gemeenten willen en wie de uitvoerders worden van de projecten.

Ook moet er een duidelijke uitleg of definitie komen van wat er wordt bedoeld met 50% lokaal eigendom. Daarnaast hebben wij evenals andere coöperaties duidelijk gemaakt dat we als ECU zelfstandig blijven en dat wij lokale projecten blijven uitvoeren voor onze bewoners.

Gevraagd aan onze leden wordt dan ook of zij kunnen instemmen met het ondertekenen van de intentieverklaring waarmee we aangeven dat wij de REKS mede willen uitvoeren samen met de gemeenten .

De intentie is er. Over de uitvoering kunnen we pas iets zeggen als er een plan voorlicht.

Aan onze leden de vraag of ze akkoord gaan met onze uitleg van de Intentieverklaring.

3h.Samenwerking met andere Lokale Energie Coöperaties

In de inleiding is al geschreven dat ECU als lokale energie coöperatie gericht is op activiteiten op lokaal niveau, maar dat het bestuur bij de oprichting zich al realiseerde dat er ook moest worden geacteerd op regionaal niveau om tijdig aan te haken op relevante initiatieven. In de afgelopen 7 jaren is het speelveld veranderd. Er wordt van meerdere kanten beroep gedaan op ons.

Niet enkel het Klimaatakkoord en de REKS hebben daarbij een rol gespeeld zoals in het stuk over de REKS is te lezen maar ook de gemeente Tilburg.

Afgelopen twee jaar zijn via de gemeente Tilburg twee Europese projecten in Udenhout gestart. Rhedcoop in de Achthoeven en Smile in de Kuil. Aan de slag met je huis, is ook een project dat tot stand is gekomen met Tilburg.

In 2020 heeft de gemeente ook actie ondernomen om de 5 energie coöperaties die de gemeente heeft meer te faciliteren en daar waar kan samen te laten werken. Zo is er een traject waarbij de 5 coöperaties de beschikking krijgen om energieadviseurs in hun wijk(en) tegen een gering bedrag uw huis te laten bekijken waar er bespaard kan worden en wat u het beste kunt doen aan uw huis. De gemeente heeft daarvoor subsidie binnengehaald en wil samen met de 5 coöperaties de komende periode aan de slag.

Ook heeft de gemeente een onderzoek laten doen hoe ze de 5 coöperaties beter kunnen faciliteren. Als ECU hebben we aangegeven dat bijdragen in de communicatie en daar waar nodig professionele kennis .

Op dit moment ligt er een vraag of er een wijk is waar ze in de winter warmtescans kunnen uitvoeren als bewoners een beeld willen krijgen waar hun huis warmte verliest.

Sinds twee jaar werkt ECU samen met BEC de energie coöperatie uit Berkel Enschoot. Wij zijn beide lokale coöperaties en zelfstandig maar vergaderen gezamenlijk en werken samen aan projecten zoals bij Autodelen en een nieuw collectief zonnedak.

Samenwerken doe je als er een gezamenlijk doel mogelijk is en voor ECU belangrijk geworden om lokale projecten binnen te halen.